

Sygn. akt I BP 5/14

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa A. Z.

przeciwko S. Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Usługowo-Handlowemu Spółce z o.o. z siedzibą w B.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 listopada 2014 r.,

skargi strony pozwanej o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego

wyroku Sądu Okręgowego- Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B.

z dnia 27 lutego 2014 r.,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania i zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

Pozwany wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia - wyroku Sądu Okręgowego z 27 lutego 2014 r.

Skargę oparto na następujących podstawach:

1) „naruszenia art. 43 pkt 2 k.p. przez jego błędną wykładnię, polegającą na nieuprawnionym przyjęciu, że wyłącznie rzeczywista utrata przez pracownika zdolności do wykonywania dotychczasowej pracy umożliwia pracodawcy wypowiedzenie warunków pracy i płacy temu pracownikowi. Prawidłowa wykładnia prowadzi do wniosku, że pracodawca może wypowiedzieć warunki pracy i płacy

pracownikowi, jeżeli wypowiedzenie to stało się konieczne ze względu na stwierdzenie orzeczeniem lekarskim utraty zdolności do wykonywania dotychczasowej pracy, niezależnie od rzeczywistej utraty takiej zdolności”,

2) naruszenia art. 45 § 1 w zw. z art. 47¹ k.p. przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda odszkodowania, mimo że wypowiedzenie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony było uzasadnione,

3) naruszenie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, polegające na zasądzeniu od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, podczas gdy w świetle zarzutów przedstawionych w punktach 1 i 2 powyżej, to powód winien zostać uznany za wygrywającego sprawę i to na jego rzecz winny zostać zasądzone koszty postępowania,

4) art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przez nakazanie pobrania od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwot tytułem opłaty sądowej oraz wydatków, podczas gdy w świetle zarzutów przedstawionych w punktach 1 i 2 powyżej, pozwany winien zostać uznany za wygrywającego sprawę.

Dalej wskazano przepisy prawa, z którymi zaskarżony wyrok jest niezgodny: art. 43 pkt 2 k.p.; art. 45 § 1 w zw. z art. 47¹ k.p.; art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 wskazanego wyżej rozporządzenia; art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 powoływanej ustawy o kosztach sądowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że niezgodność wyroku z prawem stanowi autonomiczną kategorię bezprawności i nie może być utożsamiana z pojęciem szeroko rozumianej bezprawności, występującym w dziedzinie odpowiedzialności cywilnej (wyrok SN z 22 lipca

2010 r., I CNP 100/09, LEX nr 603887). Skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego wyroku z prawem nie może być więc traktowana jako normalny środek prowadzący do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych od państwa w odniesieniu do każdego wadliwego wyroku. Innymi słowy, niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi mieć charakter ekstraordynaryjny (wyrok SN z 20 stycznia 2010 r., I BP 4/10, LEX nr 785671, postanowienie SN z 6 grudnia 2011 r., I BP 7/11, niepubl.).

Za orzeczenie niezgodne z prawem uznać można tylko takie orzeczenie, które jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć (dyskrecjonalności) albo zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa o charakterze oczywistym i niewymagającym głębszej analizy prawniczej (wyroki SN z 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007 nr 1, poz. 17, z 17 maja 2006 r., I CNP 14/06, niepubl., z 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007 nr 2, poz. 35, z 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, niepubl. i z d 25 maja 2007 r., I CNP 17/07, LEX nr 286765).

Wybór przez sąd orzekający w sprawie jednego z możliwych sposobów interpretacji przepisów prawa, nawet jeśli okaże się ona nieprawidłowa, nie oznacza niezgodności wyroku z prawem, rodzącej odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa. Zakres swobody sędziego przy orzekaniu określa, poza przypisaną mu władzą sądowniczą także treść prawa pozytywnego, często posługującego się pojęciami niedookreślonymi i klauzulami generalnymi, albo przewidującego wprost pewien margines wolności decyzji jurysdykcyjnych sędziego. Wpływające na treść orzeczenia rezultaty wykładni prawa, mogą być różne, w zależności od jej przedmiotu, zastosowanych metod oraz podmiotu, który jej dokonuje. Z istoty wykładni wynika wiele możliwych interpretacji tego samego przepisu, a sam akt wykładni z natury rzeczy nacechowany jest subiektywizmem (wyrok SN z 2 grudnia 2010 r., I CNP 4/10, LEX nr 707842).

Traktowanie jako niezgodnego z prawem w rozumieniu art. 424⁴ k.p.c. każdego orzeczenia sądowego ocenionego jako wadliwe niesie zagrożenia dla porządku prawnego, stabilności obrotu prawnego, swobody sądu w stosowaniu prawa (wyrok SN z 12 marca 2010 r., III CNP 27/09, LEX nr 653756).

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku stwierdzono między innymi, że „Sąd Rejonowy badał zasadność zaświadczenia z 10 listopada 2010 r., dopuszczając dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu medycyny pracy W. S. i neurochirurgii M. W., a następnie Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w W. Obie opinie zarówno z 1 października 2012 r. jak i z 2 sierpnia 2013 r. jednoznacznie potwierdziły zdolność powoda do pracy na stanowisku frezera 30 sierpnia 2010 r. (powrót do pracy), jak również 10 listopada 2010 r. (w dacie wręczenia wypowiedzenia zmieniającego przez pracodawcę). Obie te opinie są zbieżne z opiniami biegłych sporządzonych w sprawie [...] o zasiłek chorobowy z zakresu neurochirurgii dr n. med. M. L. z 20 września 2010 r. oraz chirurgii-ortopedii lek. med. J. P. z 16 marca 2010 r., które jednoznacznie stwierdzały, iż powód w dniach 7- 8 lipca 2010 r. oraz 22-29 lipca 2010 r. odzyskał zdolność do pracy na stanowisku frezera. Również zaświadczenie z 30 sierpnia 2010 r. wydane przez lek. med. M. G. potwierdzało zdolność do pracy powoda na stanowisku frezera od 11 sierpnia 2010 r.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy nie ma wątpliwości, iż powód zarówno w dacie 30 sierpnia 2010 r., jak i 10 listopada 2010 r. był zdolny do pracy na stanowisku frezera. Wypowiedzenie zmieniające warunki pracy i płacy było zatem nieuzasadnione. Pracodawca ponosi konsekwencje błędnego zaświadczenia nr 142/2010 wydanego przez Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w K. Poradni ds. Odwołań. Sytuacja ta jest analogiczna do sytuacji, gdy po wręczeniu wypowiedzenia okazuje się, że pracownica jest w ciąży. Brak wiedzy o ciąży po stronie pracodawcy nie powoduje, że pozostaje on w prawie, w przypadku odwołania się przez pracownicę podlega ona ochronie”.

W tym kontekście należy przywołać wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 2014 r., III PK 95/13, niepubl., w którym stwierdzono, że orzeczenie o zdolności lub niezdolności do pracy na dotychczasowym stanowisku jest wydanym w szczególności uregulowanym przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. trybie dokumentem zawierającym oświadczenie wiedzy wystawiającego je uprawnionego lekarza o stanie zdrowia pracownika, determinującym jego zdolność lub niezdolność do dalszego wykonywania pracy na dotychczasowym stanowisku. Orzeczenie to nie jest jednak wiążące dla sądu pracy

w ocenie zasadności dokonanego przez pracodawcę wypowiedzenia zmieniającego, gdyż to nie dokument w postaci owego orzeczenia, lecz spowodowana stanem zdrowia pracownika faktyczna niezdolność do pracy na dotychczasowym stanowisku stanowi przyczynę wypowiedzenia warunków pracy. Każda ze stron może wprawdzie zakwestionować treść orzeczenia lekarskiego z trybie § 5 ust. 1 powołanego rozporządzenia, lecz zachowanie tego trybu nie jest obligatoryjne i niewyczerpanie tej drogi postępowania nie pozbawia pracownika możliwości dowodzenia - przy pomocy wszelkich środków przewidzianych procedurą cywilną - faktu zachowania zdolności do wykonywania umówionego rodzaju pracy.

Przyczyna wypowiedzenia warunków pracy i płacy musi przy tym istnieć w dacie dokonywania wypowiedzenia zmieniającego. Późniejsza zmiana okoliczności nie wpływa na ocenę zasadności oświadczenia woli pracodawcy. Zatem zarówno utrata przez pracownika zdolności do pracy na danym stanowisku zaistniała dopiero po złożeniu przez pracodawcę oświadczenia woli o wypowiedzeniu zmieniającym, nie czyni tego oświadczenia uzasadnionym, jak i odzyskanie przez pracownika w toku procesu sądowego zdolności do poprzednio wykonywanej pracy nie oznacza bezzasadności wypowiedzenia.

Z tych względów na zasadzie art. 424⁹ k.p.c. orzeczono jak w sentencji.